

B. van Luijk, 1635123

CCCTII

14 december 2007, Exam Third World Theologies (part HdW) 2007

1. What did Gustavo Gutiérrez mean by his pronouncement: Spirituality is our method? How is this related to the famous idea of an epistemological rupture which in Liberation theology occurs.

“Spirituality is our method” slaat op de wending die Gutierrez neemt. Niet langer wil hij dat de orthodoxie centraal staat, dat wil zeggen de theologische, academische van de wereld afgescheiden zoektocht naar dogma’s. Nee, hij wil zich bezig houden met de orthopraxie, een theologie van de tekens van de tijd. Gutierrez is hierin geïnspireerd door de eerste kerkvaders die ook hun geloof met wijsheid (spiritualiteit) verbonden, zij verbonden hun geloof dus met het leven en de geschiedenis van de mens. “Spiritualiteit is onze methode” houdt dus deze omslag in: het zien van het leven van de mensen als bron. Eerst verdienen de expressies van het geloof van het subject/de arme contemplatie, daarna pas kan overgegaan worden tot een kritische/reflecterende houding op deze expressies. Voor deze vorm van theologie heeft de theoloog juist ook anderen nodig: sociaal wetenschappers, marxisten etc, zodat de wereld om de theoloog beter geanalyseerd kan worden.

De “rupture” hangt hiermee samen omdat uit de analyse van Gutierrez’s wereld blijkt dat deze op velerlei manier wordt beïnvloed door het westen. Niet alleen theologisch, maar ook economisch, cultureel en zelfs intern/psychologisch vindt deze beïnvloeding plaats. Maar God wil hieruit bevrijden. Dit bevrijden van God is het belangrijkste element van de theologie, van het geloof. God breekt in in onze wereld: er is geen onderscheid meer tussen profaan en heilig: in deze wereld mogen we God ontmoeten. De spiritualiteit van de bevrijding gaat uit van armoede: materieel is zij mensonwaardig, maar spiritueel duidt zij op de kenosis, op het onthechten van zichzelf en onbaatzuchtig voor de medemens zijn. De ander is niet een object, maar een subject, namelijk degene die mijn medeleven in liefde mogelijk maakt.

2. All genitive theologies struggle with alterity. Explain the reason for that. Should they be?

Genitive theologies zijn altijd een antwoord of tegenwoord op de bestaande/dominante theologie. Zij stellen dat deze dominante theologie hun plaats en/of subject negeren of niet voldoende zwaarte geven. In de genitive theologies is dit subject van groot belang en dan vooral omdat zij menen dat deze in de dominante theologie niet aangesproken/begrepen wordt. Dit subject is dan ook altijd anders dan het subject van de dominante theologie. Over deze alterity (andersheid/uniciteit) ontstaat dus een (belangen)strijd, waarbij zich ook een innerlijke strijd in de genitive theology afspeelt. Dit subject dient namelijk bepaald te worden: zij wordt tot norm en daarmee moet zij haast zo specifiek worden dat geen enkel subject hier meer onder valt. Aan de ene kant is het de aard van genitive theologies dat zij deze alterity vooropstellen en hieraan vasthouden. Aan de andere kant leidt een te sterke andersheid tot een zeer beperkte groep waarop de theologie van betrekking is. En met deze tot norm bepalen van hun eigen andersheid/subject doen zij precies hetzelfde als dat wat de dominante theologie voor haar gedaan heeft. Deze worsteling lijkt mij daarom zelfs een goede houding: de eigen andersheid moet steeds kritisch bekeken worden en haar ervan weerhouden om een single-issue theologie te worden.

3. To what extent the statement that genitive theologies are hijacked by European or Western theologies is true?

Ik denk dat voor deze uitspraak wel wat te zeggen is: de westerse theologie heeft veel van de verschillende genitive theologies ingelijfd. Aan de ene kant zijn ze vaak op een wetenschappelijke manier bestudeerd. Zo zijn er nu verschillende vakken te volgen over deze genitieve theologies en zijn er veel artikelen verschenen in de theologische bladen. Aan de andere kant zien we ook dat het opgepikt is door de meer praktische theologie; zo heeft men aandacht gekregen voor minderheden binnen de kerken en hun omgeving. Bij deze beide benaderingen heeft men er vaak een eigen theologische draai aangegeven, men ziet het wel als verrijking, maar vaak niet als de theologie die men in het leven van alle dag kan/wil gebruiken. Beide benaderingen nemen de genitive theologies mijns inziens niet serieus genoeg, men gaat meestal nog steeds uit van het alleenrecht van de eigen theologie en is zichzelf onvoldoende bewust van de eigen contextualiteit. Met deze houding zou men de bewering van de vraag kunnen onderschrijven. Door haar "hijacking" trok zij namelijk ook de angel/de kracht uit de genitive theologies.

4. How would a Rastafarian theologian defend the Christian character of Rastafari theology? How would a 'new born Christian' from the USA contend that statement?

Hij zal dit verdedigen door te wijzen op de betekenis van het woord christus: de gezalfde, of de messias. Voor Rastafaris is deze christus niemand minder als Haile Selassie. Zij stellen dus ook dat dit de beloofde messias is, die al in het oude testament voorzegt is. Zij zien hem als de incarnatie van God, die ze Jah noemen. Rastafari (=Haile Selassie) is als 225ste afstammeling van koning Salomo en de koningin van Sheba gekroond en door de kerk ingezegend en heeft daarbij de titels leeuw van Juda, koning der koning etc gekregen. Daarmee is hij de langverwachte Messias die het volk zou bevrijden en hen naar het beloofde land zou brengen. In zoverre is rastafari theologie nooit een tak van het christendom (van Jezus), maar een voortvloeiende uit het Jodendom (net als het Jezus-christendom dan).

Een opnieuw geboren Amerikaanse christen zal echter de Rastafari theologie helemaal niet als christelijk bedoelen, omdat hij Jezus als de beloofde Christus ziet en niet Rastafari. Daarnaast zal hij willen wijzen op het universele karakter van Jezus als Christus en het minder universele, zelfs sterk plaats- en tijdbepaalde - karakter van de rastafari theologie.

5. Kirsteen Kim describes current theological developments in India. Which currents does she distinguish? How does she describe their mutual relationship. Kim is mainly descriptive in her article. Where do you see normative elements?

Voor een andere keer

6. Assess the following statement: *Most contextual theologies want to speak on behalf of a new subject. Most contextual theologies are not sufficiently empirical.*

Omdat contextuele theologie zich zo richt op de context, zal zij vaak een bepaald subject op het oog hebben. Vaak pretendeert zij echter met haar uitspraken ook te spreken voor dit subject, terwijl dit subject daar niet altijd iets over te zeggen heeft. Vaak spreekt zij dus over het subject i.p.v. als vertegenwoordiger van dit subject op te treden. In het licht van dit is zij vaak niet empirisch genoeg: men heeft onvoldoende gecontempleerd over de geloofsexpressies van het subject (Gutierrez!). Vaak begint men bij de Gutierrez tweede fase: die van de reflectie en kritische beoordeling. Daardoor gebeurt het vaak dat het geponeerde subject als norm wordt neergezet, zonder dat daarmee het subject waar de contextuele theologie betrekking op heeft nog in beeld komt. Vaak ook ligt aan de contextuele theologie een verouderd model ten grondslag, een model dat zelf empirisch allang gefalsificeerd is. Daarnaast is er veelvuldig geen sprake van een nieuwe praxis, wat voor theologie een zeer belangrijk criterium is. Ook zijn ze vaak niet voldoende empirisch in hun openstaan voor interactie of hun kwetsbaar opstellen.